

Rutin för utprovning av tryckavlastande madrasser i behandlande syfte

Rutinen är utarbetad av representanter för länets kommuner och Örebro läns landsting genom Regionförbundet Örebro län. Rutinen gäller fr o m 2011-01-01 och revideras vid behov.

Rutinen gäller för specialistläkare inom Örebro läns landsting samt arbetsterapeuter och sjuksköterskor inom kommunerna och landstinget i Örebro län.

1. Grundprinciper för medicintekniska produkter

I socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:1) www.socialstyrelsen.se/sosfs/2008-1 ställs krav på vårdgivaren gällande medicintekniska produkter.

När kommunen använder och hanterar, men landstinget äger de medicintekniska produkterna ansvarar landstinget för att:

- bestämmelserna i 9 § Lag om medicintekniska produkter (SFS 1993:584) efterlevs
- medverka i erforderlig utbildning till kommunal personal
- tillhandahålla instruktioner angående användning, hantering, uppföljning av produkten
- kontrollera, underhålla och reparera produkterna
- kassera produkterna då de inte är funktionsdugliga
- tillsammans med kommunerna utarbeta de gemensamma rutiner som behövs för att respektive vårdgivare ska kunna ta sitt ansvar

2. Ansvarsfördelning för madrasser

Kommunen tillhandahåller och har kostnadsansvar för tryckavlastande madrasser i förebyggande syfte som ett omvårdnadshjälpmedel.

Landstinget har kostnadsansvar för tryckavlastande madrasser i behandlande syfte, vilka är ett behandlingshjälpmedel.

3. Förskrivningsrätt tryckavlastande madrass i behandlande syfte

Specialistläkare vid sjukhusklinik och specialist i allmänmedicin i landstingets primärvård har förskrivningsrätt.

4. Indikationer för förskrivning

- Patienter som utvecklat trycksår

- Patienter som har hög risk för att utveckla trycksår, men där tryckavlastande madrass för låg eller medel risk (i förebyggande syfte) inte bedöms tillräcklig

Andra sedvanliga behandlingsalternativ/-åtgärder ska vara uttömda och de faktorer som finns med i RAPS-skalan ska vara optimerade innan ställningstagande till tryckavlastande madrass för hög risk (i behandlande syfte) görs.

Trycksårsprefylax ska alltid tillämpas. Bedömningen av behov är ett teamarbete mellan arbetsterapeut, läkare och sjuksköterska där läkaren har förskrivningsansvaret.

A. Medicinsk bedömning och remittering

- Ansvarig läkare bedömer behov av tryckavlastande madrass i behandlande syfte
- Speciell blankett remiss/beslutsunderlag (*bilaga 2*) skickas till berörd arbetsterapeut/sjuksköterska på sjukhusklinik/vårdcentral eller i kommunen

B. RAPS-skalan och sårbedömning enligt EPUAP

Utförs av ansvarig arbetsterapeut och sjuksköterska. Se ”Bedömning inför förskrivning av tryckavlastande madrass” (*bilaga 1*).

C. Remissvar

Arbetsterapeut/sjuksköterska gör en sammanfattande bedömning inför ställningstagande till val av madrass. Se ”Remiss/underlag” (*bilaga 2*).

5. Utprovning

När bedömningen av arbetsterapeut/sjuksköterska leder till utprovningen av trycksårsavlastande madrass i behandlande syfte görs utprovningen av arbetsterapeut/sjuksköterska på sjukhus eller i kommunen. Madrassen beställs och installeras av utprovaren.

Kommunerna tillhandahåller tryckavlastande madrasser i behandlande syfte genom beställning från leverantör med vilken landstinget har upphandlingsavtal. I första hand tillämpas hyresavtal med månadshyra. Om man bedömer att behovet av tryckavlastande madrasser i behandlande syfte är kortvarigare än två månader tillämpas dygnshyra.

Inför eventuellt inköp av trycksårsmadrasser till landstingets verksamheter ska alltid Medicinsk teknik, ÖLL, kontaktas för samråd.

6. Upphandlat sortiment

Vid val av madrass följs upphandlat sortiment för landstinget. *Se särskild förteckning.*

7. Instruktion

Arbetsterapeut/sjuksköterska instruerar, tränar och informerar den som ska använda madrassen liksom dennes anhöriga eller närstående och/eller personal om madrassens användning, skötsel och säkerhet. Arbetsterapeuten/sjuksköterska installerar och ställer vid behov in pumpens tryck. Bruksanvisning ska medfölja madrassen.

8. Uppföljning

I samband med förskrivningen ska överenskommelse för uppföljning träffas avseende tidpunkt, på vilket sätt och av vem, *se bilaga 2*, Remiss. **Förskrivande läkare ansvarar för att uppföljning sker.** Remissvar skickas efter varje månadsuppföljning till förskrivande läkare.

Åtgärderna i uppföljnings- och utvärderingsarbetet ska dokumenteras i journalen. Uppföljning ska ske regelbundet enligt överenskommelse i samband med förskrivningen. Berörd arbetsterapeut/sjuksköterska har ansvar för att fortlöpande följa processen och vid ändrat vårdbehov kontakta förskrivande läkare. Efter 6 månader måste alltid remissvar skickas till förskrivande läkare och en vårdplanering genomföras för ställningstagande till fortsatt behandling. Kvarstår behovet av madrass ska detta vara i strikt behandlande syfte.

9. Överrapportering

Överrapportering ska ske om uppföljningsansvaret övergår från en enhet till en annan. Förskrivande läkare ansvarar för att överlämna ansvaret till annan patientansvarig läkare via remiss i enlighet med PAL-överenskommelsen. Meddelande om att uppföljningsansvaret överlämnats till annan läkare ska skickas till utprovande arbetsterapeut/sjuksköterska. Utprovande arbetsterapeut/sjuksköterska ansvarar för att överrapportera till uppföljande kollega och meddela förskrivande läkare namn på aktuell arbetsterapeut/sjuksköterska.

10. Service och support

Vid behov av service och support ska utprovande arbetsterapeut/sjuksköterska kontakta den leverantör man har hyresavtal med. För de madrasser landstinget äger har Medicinsk teknik, ÖLL, ansvar för service och support.

11. Debitering

Vid beställningen ska utprovarens namn och kommun samt respektive kontaktperson i landstinget anges till leverantören beroende på var förskrivaren finns.

Kontaktpersonerna i Örebro läns landsting är:

Anette Jansson, Karlskoga lasarett	anette.jansson2@orebroll.se
Calle Lindström, Lindesbergs lasarett	carl.lindstrom@orebroll.se
Bibbi Whittle	bibbi.whittle@orebroll.se
Kerstin Svensson, LOVS, Örebro läns landsting	kerstin.svensson@orebroll.se

OBS! Utprovaren meddelar kontaktpersonerna via mail då madrassen levererats. Meddelandet ska innehålla uppgifter på *patientens personnummer och namn, avtalsnummer, madrassnummer och pumpnummer, förskrivande läkares namn och vårdcentral respektive sjukhus/klinik*. Leverantören debiterar landstinget för kostnaden.

12. Retur av madrass

Efter avslutad behandlingsperiod returnerar ansvarig arbetsterapeut/sjuksköterska madrassen till den leverantör där madrassen hyrts och meddelar samtidigt detta till kontaktpersonen i landstinget enligt punkt 11.

Madrasser som ägs av landstinget ska returneras till Medicinsk teknik, ÖLL.